

Arzu GENÇ ARIDEMİR

**Mirasın Açılmasından Sonra Yapılan
Miras Payının Devri Sözleşmesi**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR.....	XVII
KAYNAKÇA	XXI
GİRİŞ.....	1

Birinci Bölüm

MİRAS PAYININ DEVRİ SÖZLEŞMESİNİN TÜRLERİ, HUKUKÎ NİTELİĞİ, KONUSU, KAPSAMI, HUKUKÎ SEBEBİ VE GÖRÜNÜM TÜRLERİ

I. GENEL OLARAK	7
II. MİRAS PAYI KAVRAMI ve MİRASÇININ PAYI ÜZERİNDEKİ TASARRUFLARINA OLANAK TANINMASININ NEDENLERİ.....	13
III. MİRAS PAYININ DEVRİ SÖZLEŞMESİNİN TÜRLERİ	20
IV. MİRAS PAYININ DEVRİ SÖZLEŞMESİNİN HUKUKÎ NİTELİĞİ....	24
A. Genel Olarak	24
B. Miras Payının Mirasçı ya da Mirasçılara Devredilmesi Halinde	26
1. Sözleşmenin Aynı Etkili Olduğu Görüşü.....	26
2. Sözleşmenin Borçlandırıcı İşlem Niteliğinde Olduğu Görüşü.....	28
3. Terekedeki Malvarlığı Değerinin Konusuna Göre Sözleşmenin Niteliği Açıklayan Görüş.....	33
4. Karma Görüş	34

C. Miras Payının Mirasçı Olmayan Kişi ya da Kişilere Devredilmesi Halinde	41
V. MİRAS PAYININ DEVRİ SÖZLEŞMESİNİN KONUSU ve KAPSAMI.....	44
A. Genel Olarak	44
B. Terekenin Bir Kısmı Üzerindeki Miras Payı Üzerinde Miras Payının Devri Sözleşmesinin Yapılması Mümkün Müdür?	45
1. Genel Olarak.....	45
2. Alman Hukuku Bakımından Terekedeki Münferit Bir Maldaki Miras Payının Devrinden Doğan Hukukî Sonuçlar	46
3. İsviçre Hukuku ve Türk Hukuku Bakımından Terekedeki Münferit Bir Maldaki Miras Payının Devrinden Doğan Hukukî Sonuçlar.....	48
a. Genel Olarak	48
b. İsviçre Hukukunda	49
c. Türk Hukukunda	49
aa. TMK md.677'nin Yürürlüğe Girmesinden Önce	50
bb. TMK md.677'nin Yürürlüğe Girmesinden Sonra	54
VI. MİRAS PAYININ DEVRİ SÖZLEŞMESİNİN HUKUKÎ SEBEBİ VE GÖRÜNÜM TÜRLERİ	57

İkinci Bölüm

MİRAS PAYININ DEVRİ SÖZLEŞMESİNİN BENZER HUKUKÎ İŞLEMLERLE KARŞILAŞTIRILMASI, TARAFLARI, KURUCU UNSURLARI VE GEÇERLİLİK KOŞULLARI

I. GENEL OLARAK.....	63
II. MİRAS PAYININ DEVRİ SÖZLEŞMESİNİN BENZER HUKUKÎ İŞLEMLERLE KARŞILAŞTIRILMASI	65
A. Ölüme Bağlı Tasarruflarla ve Mirasın Reddi İle Karşılaştırılması	65
B. Sağlararası Hukukî İşlemlerle Karşılaştırılması	73
1. Miras Ortaklığına Dâhil Olan Bir Malın veya Hakkın Devri ile Karşılaştırılması.....	73

2. Miras Ortaklığına Dahil Olan Bir Malın veya Hakkın Rehni ve Miras Payının Rehni ile Karşılaştırılması	79
3. Miras Ortaklığına Dahil Olan Bir Mal veya Hak Üzerinde ve Miras Payı Üzerinde İntifa Hakkı Tesis Edilmesi ile Karşılaştırılması	83
4. Paylaşma Sözleşmesi İle Karşılaştırılması	84
5. Mirasın Paylaşılması Aşamalarında Mirasçılar Arasında Yapılan Anlaşmalar ile Karşılaştırılması	93
a. Değerinde Önemli Azalma Meydana Gelmeden Paylaşma Mümkün Olmayan Tereke Malları (TMK md.651)95	
b. Bir Bütün ve Birlik Oluşturan Tereke Malları (TMK md.653 f.1).....	96
c. Aile Belgeleri ve Özel Anı Eşyası (TMK md.653 f.2).....	96
d. Aile Konutunun ve Ev Eşyasının Sağ Kalan Eşe Özgülenmesi (TMK md.652).....	97
e. Tarımsal İşletmelerin Özgülenmesi (TMK md.659 vd.).....	98
6. Aile Malı Ortaklığı ve Kazanç Paylı Aile Malları Ortaklığında Payın Devri ile Karşılaştırılması.....	99
7. Evlilik Birliğinde Eşlerin Tasarruf Yetkisi ve Mal Rejimi Sözleşmeleri Çerçevesinde Yaptığı Hukuki İşlemler ile Eşler Arasındaki Mal Ortaklığı Mal Rejiminde Payın Devriyle Karşılaştırılması	100
8. Alacağın Devri İle Karşılaştırılması	104
9. Borcun Üstlenilmesi İle Karşılaştırılması.....	106
10. Malvarlığının veya İşletmenin Devri ile Karşılaştırılması	108
11. Adi Ortaklıkta Ortakların Katılım Payını Devretmesi ile Karşılaştırılması	109
12. Mirasın Açılmasından Önce Yapılan Miras Payının Devri Sözleşmesi ile Karşılaştırılması	112
III. SÖZLEŞMENİN TARAFLARI.....	117
A. Genel Olarak	117
B. Miras Hukukuna Özgü Aynı Etkili Miras Payının Devri Sözleşmesinin Tarafları.....	120
1. Miras Payını Devreden	120
a. Yasal Mirasçılar	120
b. Atanmış Mirasçı.....	121
c. Vasiyet Alacaklısı	122

d. Yüklemeden Yararlananlar	123
e. Yedek Mirasçı Atamada	124
f. Art Mirasçı Atamada	127
2. Miras Payını Devralan	131
C. Borçlandırıcı İşlem Niteliğindeki Miras Payının Devri Sözleşmesinin Tarafları.....	132
1. Devir Borçlusu	132
2. Devir Alacaklısı	132
IV. MİRAS PAYININ DEVRİ SÖZLEŞMESİNİN KURUCU UNSURLARI	132
V. MİRAS PAYININ DEVRİ SÖZLEŞMESİNİN GEÇERLİLİK KOŞULLARI	134
A. Genel Olarak	134
B. Ehliyet	134
C. Sözleşmenin Diğer Geçerlilik Koşulları	138
D. Sözleşmenin Şekli	140
1. Genel Olarak.....	140
2. Mirasçılar Arasında Yapılan Miras Payının Devri Sözleşmesinde Şekil Koşulu	141
3. Mirasçılarla Mirasçı Olmayan Kişiler Arasında Yapılan Miras Payının Devri Sözleşmesinde Şekil Koşulu.....	145
a. İsviçre Hukukunda ve TMK md.677'nin Yürürlüğe Girmesinden Önce Türk Hukukunda Sorunun Değerlendirmesi.....	145
b. TMK md.677'nin Yürürlüğe Girmesinden Sonra Türk Hukukunda Sorunun Nasıl Çözümlendiği.....	146
4. Terekede Taşınmaz Mal Bulunması Halinde Miras Payının Devri Sözleşmesinin Şekli Sorunu.....	147
5. Şekle Aykırılığın Doğurduğu Hukukî Sonuçlar	154

Üçüncü Bölüm
MİRAS HUKUKUNA ÖZGÜ AYNÎ ETKİLİ
MİRAS PAYININ DEVRİ SÖZLEŞMESİNİN
HÜKÜMLERİ

I. GENEL OLARAK.....	157
II. MİRAS PAYININ DEVRİ SÖZLEŞMESİNİN DEVRİN KONUSU MİRAS PAYI VE ONA BAĞLI HAKLAR AÇISINDAN DOĞURDUĞU HUKUKÎ SONUÇLAR	158
A. Miras Payını Devreden Mirasçı Açısından Doğan Hukukî Sonuçlar	158
1. Genel Olarak.....	158
2. Devir Konusu Olan Miras Payına Bağlı Hakların ve Yetkilerin Kapsamı	159
a. Miras Payının Devri Sözleşmesinin Hükümlerini Doğurduğu Ânın Belirlenmesi.....	159
b. Devir Konusu Payların Kapsamının Belirlenmesinde Esas Alınacak Ânın Belirlenmesi.....	161
c. Devir Konusu Olan Miras Payına Bağlı Hakların ve Yetkilerin Kapsamının Belirlenmesi	165
aa. Elbirliği Halinde Hak Sahipliği Dolayısıyla Mirasçıların Oybirliği ile Kullanılacağı Haklar ve Yetkiler Bakımından	165
bb. Mirasçı Olması Sebebiyle Doğan ve Mirasçının Tek Başına Kullanabileceği Haklar ve Yetkiler Bakımından.....	167
(1) Genel Olarak.....	167
(2) Tenkis Talebi Bakımından Sorunun İncelenmesi....	169
cc. Mirasçı Olmasına ve Elbirliği Halinde Hak Sahibi Olmasına Bağlı Olmayan Haklar ve Yetkiler Bakımından	171
3. Miras Payını Devredenin Devir Konusu Miras Payı Üzerindeki Tasarruf Yetkisinin Sona Ermesinin Doğurduğu Hukukî Sonuçlar	174
B. Miras Payını Devralan Mirasçı Açısından Doğan Hukukî Sonuçlar..	176
1. Genel Olarak	176
2. Miras Payını Devralanın Devir Konusu Miras Payı Üzerindeki Tasarruf Yetkisi ve Bu Çerçeve Yapılan Hukukî İşlemler	177

3. Miras Payını Devralanın Terekedeki Taşınmazların Tapu Sicilinde Gösterilen Elbirliği Halinde Hak Sahipliği Oranının Değiştirilmesini Talep Etme Hakkı	179
III. MİRAS PAYININ DEVRİ SÖZLEŞMESİNİN DEVRİN KONUSU MİRAS PAYINA BAĞLI BORÇLAR AÇISINDAN DOĞURDUĞU HUKUKÎ SONUÇLAR	183
A. Genel Olarak	183
B. Miras Payını Devreden Mirasçı Açısından Doğan Hukukî Sonuçlar	183
1. Miras Ortaklığı Üyesi Olmaya Sıkı Sıkıya Bağlı Borçlar Bakımından	183
2. Tereke Borçlarından Doğan Sorumluluk Bakımından.....	184
3. Mirasbırakan Tarafından Yüklenen Borçlar Ve Yüklemeler Bakımından	192
a. Mirasbırakan Ölüme Bağlı Tasarrufu İle Mirası Art Mirasçıya İntikal Borcu Yüklemişse	192
b. Mirasbırakan Ölüme Bağlı Tasarrufu İle Mirasçıya Vasiyeti İfa Borcu Yüklemişse	193
c. Mirasbırakan Ölüme Bağlı Tasarrufu İle Mirasçıya Yüklemede Bulunmuşsa.....	195
4. Miras Payının Devri Sözleşmesinin Tarafları Arasındaki İç İlişki Bakımından.....	195
5. Miras Payını Devreden Mirasçı ile Miras Ortaklığındaki Diğer Mirasçılar Arasındaki İlişki Bakımından.....	197
a. Rücu İlişkisi Bakımından	197
b. Zilyedi Olduğu Tereke Malını İade Etme Borcu Bakımından.....	198
c. TMK md.679'dan Doğan Garanti Borcu Bakımından	202
6. Vergi Hukukundan Doğan Sorumlulukları Bakımından	202
7. Mirasbırakan ile Mirasçı Arasındaki Bir Borç İlişkisinden Doğan Borçlar Bakımından.....	204
8. Miras Payını Devreden Mirasçının Alacaklıları Bakımından	205
C. Miras Payını Devralan Mirasçı Açısından Doğan Hukukî Sonuçlar.	206
IV. MİRAS PAYININ DEVRİ SÖZLEŞMESİNDE ÖZELLİK ARZ EDEN SORUNLAR.....	208
A. Genel Olarak.....	208
B. Yararın ve Hasarın İntikali Sorunu	210

C. Miras Payını Devreden Mirasçının Ayıba ve Zapta Karşı Garanti Borcu	213
D. Miras Payını Devralan Mirasçının Karşı Edimi Yerine Getirme Borcu	216
1. Genel Olarak.....	216
2. Miras Payını Devralan Karşı Edim Olarak Bedel Ödeme Borcu Altına Girmişse	217
V. Miras Payının Kısmen Devri Halinde Doğan Hukukî Sonuçlar.....	220

Dördüncü Bölüm

BORÇLANDIRICI İŞLEM NİTELİĞİNDEKİ MİRAS PAYININ DEVRİ SÖZLEŞMESİNİN HÜKÜMLERİ

I. GENEL OLARAK.....	225
II. BORÇLANDIRICI İŞLEM NİTELİĞİNDEKİ MİRAS PAYININ DEVRİ SÖZLEŞMESİNİN MİRAS HUKUKUNA ÖZGÜ BİR HUKUKİ İŞLEM OLMADIĞININ BELİRLENMESİ.....	225
A. Paylaşma Sonucunda Tasfiye Payına Özgülenenleri Devretme Borcu Altına Giren Mirasçı (Devir Borçlusı) Bakımından.....	225
1. Miras Payı ile Paya Bağlı Haklar ve Yetkiler Bakımından	225
2. Miras Payına Bağlı Borçlar Bakımından	228
B. Paylaşma Sonucunda Tasfiye Payına Özgülenenlerin Devredilmesini Talep Etme Hakkı Elde Eden Taraf (Devir Alacaklısı) Bakımından	228
1. Sözleşme Mirasbırakanın Mirasçısı Olmayan Kişiyle (Üçüncü Kişiyle) Yapılmışsa	228
a. Miras Payı ile Paya Bağlı Haklar ve Yetkiler Bakımından.....	228
b. Miras Payına Bağlı Borçlar Bakımından	232
2. Sözleşme Mirasbırakanın Diğer Mirasçısı İle Yapılmışsa.....	235
a. Miras Payı ile Paya Bağlı Haklar ve Yetkiler Bakımından.....	235
b. Miras Payına Bağlı Borçlar Bakımından	236
III. BORÇLANDIRICI İŞLEM NİTELİĞİNDEKİ MİRAS PAYININ DEVRİ SÖZLEŞMESİNDE TARAFLARIN HAKLARI VE BORÇLARI	237

A. Devir Borçlusunu Mirasçı Bakımından	237
1. Genel Olarak.....	237
2. Tasfiye Payına Özgülenenleri Devretme Borcu	238
3. Yarar ve Hasarın İntikali Sorunu.....	244
4. Ayıba ve Zapta Karşı Garanti Borcu	247
5. Tasfiye Payını Azaltan Davranışlardan Kaçınma Borcu	252
B. Devir Alacaklısı Bakımından	253
1. Genel Olarak.....	253
2. Karşı Edimi Yerine Getirme Borcu.....	254
IV. DEVİR ALACAKLISININ KORUNMASINI SAĞLAMAYA YÖNELİK ARAÇLAR.....	255
A. Genel Olarak.....	255
B. Devir Alacaklısına Temsil Yetkisi Verilmesi.....	256
C. Devir Alacaklısının Hâkimden Paylaşmaya Katılmak Üzere Kayyım Atanmasını İsteme Hakkı.....	258
1. Genel Olarak.....	258
2. TMK md.648 Uyarınca Paylaşmaya Katılmak Üzere Kayyım Atanmasının Koşulları.....	260
a. Devir Alacaklısının Kayyım Atanması İçin Talepte Bulunması.....	260
b. Talebin İleri Sürülmesi Gereken Süre	262
3. Kayyımı Atamaya Görevli ve Yetkili Mahkeme	264
4. TMK md.648'in Düzenlediği Kayyımlığın Hukuki Niteliği	266
5. TMK md.648 Uyarınca Atanan Kayyımın Görevi Ve Yetkisi.....	268
SONUÇ	277